Moje první šaty

I mně v osmnácti něco šeptalo, že už nejsem dítě. Když jsem proháněl tříkolku naší ulicí, stály dívky na nároží a vzdychaly touhou. Já jsem si však nevšiml ani jediné. Snad proto jsem si vysloužil přezdívky Kamenné srdce, Nedobytný Toník, Hrdopýšek a Idiot. Rozhodl jsem se tedy, že jim ukážu, jaký světák se ve mně skrývá. Odložím navždy krátké kalhoty s jednou šlí, kšandy Nazdar, punčocháče i pletený kříž na vlasy.

„Oblékneš se jako gentleman, Toníku," řekla matka, vzala dvě stě korun a šli jsme nakupovat. Prošli jsme Dům módy, kde bylo mnoho hezkých oděvů, ale maminka usoudila, že ceny příliš připomínaly drahotu. Také v Domě oděvů se jí nelíbilo. Když však viděla, že nabírám do pláče, řekla: „Neplač, Tondo, vím o jedné hezké uličce, kde se velkosvětsky ošatíš a i na zimníček zbude."

Tam už jsme se přiblížili v cenách minulosti a kvalitou látek budoucnosti. V ulici označené plechovou tabulkou Kotce se maminka zřejmě vyznala. Pohybovala se rychle od krámku ke krámku, nazývala prodavače křestními jmény a výsledek se dostavil. Na konci ulice jsem stál jako úplně nový člověk. Štruksové kalhoty mi sice v pase nepřiléhaly, ale poctivý konopný provaz je dokonale přidržel na svém místě. Číšnické sako nonšalantního střihu mi také padne jako ulité, až si pod ně vezmu šest svetrů a otep slámy. Botky jsou jedna báseň. Dvojitá podrážka nepropustí vodu ani zjara. Vespod dřevo, navrch piják. I prvou kravatu jsem dostal ten den. Vděčně jsem vzpomínal na vojáka, který ji nosil přede mnou a udělal na ní jenom tři fleky.

(M. Šimek, J. Grossmann)

- Zdůvodni pravopis i/y ve slově Hrdopýšek. Jakým způsobem bylo slovo utvořeno?

  _____

- Najdeš v textu další slova (i jiného slovního druhu), která byla utvořena tímto způsobem?

  _____

- Patří do této skupiny i slovo Neodbytný? Svoji volbu zdůvodni.

  _____

- V prvním souvětí druhého odstavce textu urči u sloves mluvnické kategorie.

_____

_____

_____

Toto souvětí převeď do podmiňovacího způsobu.

_____

_____

_____

- K uvedeným vzorům podstatných jmen najdi v textu příklad, svoji volbu zdůvodni.

pán	_____	žena	_____	město	_____
hrad	_____	růže	_____	moře	_____
muž	_____	píseň	_____	kuře	_____
stroj	_____	kost	_____	stavení	_____

- Barevně vyznač v textu číslovky, napiš je a urči jejich druh.

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

- U vyznačených částí textu urči, zda se jedná o větu jednoduchou či souvětí. V souvětí urči počet vět.

_____

_____

_____

Namaluj, jak podle Tebe vypadá Toník po útoku na krámky s oděvy a přimaluj mu vhodnou pokrývku hlavy.